

Cekos In Ekspert

На основу члана 158. став 1, а у вези са чланом 160. Закона о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 57 /11, 80/11 - исправка, 93/12 и 124/12) и члана 42. став 1. Закона о Влади ("Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС и 72/12),

Влада доноси

УРЕДБУ О УСЛОВИМА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

(Сл. гласник РС бр. 63/13)

Основни текст на снази од 27/07/2013 , у примени од 27/07/2013

I. Уводне одредбе

Члан 1.

Овом уредбом ближе се прописују услови испоруке и снабдевања електричном енергијом, као и мере које се предузимају у случају да је угрожена сигурност испоруке електричне енергије купцима услед поремећаја у раду енергетског система или поремећаја на тржишту и то:

- 1) услови и начин издавања одобрења за прикључење на систем и повезивање система, као и начин доказивања испуњености услова за прикључење објекта;
- 2) место мерења и место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију;
- 3) услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду или других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 4) мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја енергетског система услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада енергетског система, као и због непредвиђених и неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу система;
- 5) мере које се предузимају у случају наступања опште несташице електричне енергије, услови и начин предузимања мера и редослед ограничења испоруке електричне енергије, као и мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије у случају опште несташице електричне енергије;
- 6) услови и начин обуставе испоруке електричне енергије, као и права и обавезе оператора система, снабдевача, односно јавног снабдевача и крајњих купаца;
- 7) услови и начин рационалне потрошње и штедње електричне енергије;
- 8) услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука електричне енергије због неизвршених обавеза за испоручену електричну енергију или у другим случајевима;
- 9) начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука електричне енергије;
- 10) услови и начин мерења испоручене електричне енергије;
- 11) начин обрачуна неовлашћено преузете електричне енергије;

- 12) начин обавештавања крајњег купца;
- 13) услови и мере за снабдевање купаца електричне енергије;
- 14) обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испоручене електричне енергије;
- 15) услови за закључење уговора о продаји електричне енергије и садржај уговора;
- 16) услови и начин извршавања обавеза снабдевача и јавног снабдевача.

Члан 2.

(1) Оператор преносног, односно дистрибутивног система (у даљем тексту: оператор система) дужан је да кориснику система омогући испоруку, односно преузимање електричне енергије, под условима утврђеним Законом о енергетици (у даљем тексту: Закон), овом уредбом, правилима о раду преносног, односно дистрибутивног система (у даљем тексту: правила о раду) и правилима којима се регулише квалитет испоруке електричне енергије.

(2) Оператор система дужан је да одржава напон у систему уз допуштено одступање од $\pm 10\%$ називног напона за све напонске нивое изузев 400 kV, где је допуштено одступање од $\pm 5\%$ називног напона.

(3) Изузетно, ако услед квара на електроенергетским објектима или непредвиђеног оптерећења, није могуће успоставити напонско стање из става 2. овог члана, дозвољена су и већа одступања, у ком случају је оператор система дужан да одмах предузме расположиве мере и у најкраћем могућем року успостави допуштено напонско стање.

II. Услови и начин издавања одобрења за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем и повезивање система

Члан 3.

(1) Одобрење за прикључење објекта на преносни, односно дистрибутивни систем издаје се решењем у управном поступку на захтев власника или корисника јавне својине чији се објекат прикључује.

(2) Одобрење за прикључење се издаје са роком важења који одговара року изградње објекта, односно року завршетка радова на објекту, у складу са прописима којима се уређује планирање и изградња објекта, а најдуже две године од дана доношења решења.

(3) На захтев подносиоца захтева, рок важења решења којим је одобрено прикључење се може продужити.

(4) Захтев за продужење рока из става 3. овог члана подноси се најкасније 30 дана пре истека рока важења решења којим је одобрено прикључење.

(5) Захтев из става 1. овог члана садржи податке о:

1) власнику објекта, односно кориснику јавне својине (за физичко лице: лични подаци - име, презиме и пребивалиште и јединствени матични број грађана, а за правно лице односно предузетника: пословно име односно назив, седиште, извод из регистра привредних субјеката, порески идентификациони број, матични број, рачун и одговорно лице);

2) објекту за чије се прикључење тражи издавање одобрења за прикључење (адреса, врста и намена објекта);

3) потребној снази;

4) врсти прикључка и начину прикључења (монофазни, двофазни или трофазни), намени потрошње електричне енергије, броју и врсти уређаја;

5) времену кад се предвиђа изградња, односно прикључење објекта;

6) потреби веће поузданости и сигурности у испоруци електричне енергије;

7) друге податке у складу са правилима о раду.

Члан 4.

(1) Захтев за издавање одобрења за прикључење објекта за производњу електричне енергије на преносни, односно дистрибутивни систем, поред података из члана 3. став 5. тач. 1), 2), 5) и 7) ове уредбе, садржи и податке о:

- 1) укупној инсталисаној снази објекта, броју, снази и врсти генераторских јединица;
- 2) очекиваној годишњој и месечној производњи електричне енергије;
- 3) сопственој потрошњи;
- 4) планираном начину рада (острвски рад, паралелни или комбиновани рад).

(2) Обрасце захтева из чл. 3. и 4. ове уредбе израђује оператор система и чини их доступним у својим седиштима и објављује их на својој интернет страници.

Члан 5.

Уз захтев за издавање одобрења за прикључење објекта прилаже се:

- 1) доказ о праву својине на објекту или праву коришћења објекта;
- 2) грађевинска дозвола за објекат који се први пут прикључује.

Члан 6.

Ако захтев за издавање одобрења за прикључење не садржи све податке и документацију, односно доказе из чл. 3, 4. и 5. ове уредбе, оператор система на чији систем се захтева прикључење, дужан је да у року од осам дана од дана пријема захтева за објекте купца, односно 15 дана од дана пријема захтева за објекте за производњу електричне енергије, о томе писмено обавести подносиоца захтева и да му одреди рок за достављање података који нису садржани у захтеву.

Члан 7.

(1) У случају када се одобрење за прикључење прибавља због повећања одобрене снаге, под повећањем се подразумева разлика између тражене активне снаге и утврђене активне снаге по раније датом одобрењу.

(2) Када не постоји податак о одобреној снази сматра се да је одобрена снага:

- 1) за објекте купца прикључене на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV:
 - (1) 17,25 kW код трофазног, а 5,75 kW код монофазног прикључка, када се електрична енергија мери директно преко бројила електричне енергије;
 - (2) 90% снаге која одговара вредности називне примарне струје уграђеног струјног мерног трансформатора, при називном напону и фактору снаге 0,95, а највише до трајно дозвољене струје напојног вода, када се електрична енергија мери полуиндиректно,
- 2) за објекте купца прикључене на дистрибутивни систем преко 1 kV, а испод 110 kV:
 - (1) 90% називне снаге трансформаторске станице са једним трансформатором, преко које је објекат прикључен на систем, за фактор снаге 0,95;

(2) 66% називне снаге трансформаторске станице са два или више трансформатора, преко које је објекат прикључен на систем, за фактор снаге 0,95,

3) за објекте купца прикључене на систем напонског нивоа 110 kV и више, једнака максималној снази објекта за коју је задовољен критеријум сигурности у складу са правилима о раду, али не више од инсталисане снаге објекта купца за фактор снаге 0,95,

4) за објекте за производњу електричне енергије, једнака инсталисаној активној снази.

Члан 8.

У случају када се одобрење за прикључење прибавља због спајања или раздвајања инсталација, односно мерних места, под спајањем или раздвајањем инсталација сматрају се промене у инсталацијама и уређајима у објекту купца или произвођача које не одговарају:

- 1) техничким и другим условима из одобрења за прикључење;
- 2) техничким карактеристикама прикључка и мерног места у складу са правилима о раду када не постоји одобрење о прикључењу.

Члан 9.

(1) Технички и други услови прикључења садржани у одобрењу за прикључење одређују се у зависности од врсте објекта који се прикључује (објекат купца или произвођача), система на који се прикључује и напонског нивоа система на који се објекат прикључује.

(2) Минимална одобрена снага која се може одобрити за домаћинство износи 3,68 kW за монофазни, односно 11,04 kW за трофазни прикључак уз уградњу прекидача од 16 A.

Члан 10.

У случају прикључења објекта купца на дистрибутивни систем, на напонски ниво до 1 kV, технички и други услови из члана 9. ове уредбе обухватају:

- 1) податке о врсти објекта;
- 2) услове које треба да задовоље уређаји и инсталације у објекту који се прикључује:
 - (1) намену објекта;
 - (2) напон на који се прикључује објекат;
 - (3) инсталисану и одобрену снагу објекта;
 - (4) граничну дозвољену вредност фактора снаге;
 - (5) опис простора за смештај прикључка;
 - (6) начин уземљења објекта, врста и начин заштите од пренапона, напона корака и додира;
 - (7) услове постављања инсталације у објекту и повезивање са прикључком;
 - (8) дозвољене вредности несиметрије, виших хармоника и фликера које објекат емитује у систем, због постојања специфичних уређаја у објекту,
- 3) технички опис прикључка:
 - (1) врсту прикључка и ознака типа;
 - (2) карактер прикључка (трајни/привремени);
 - (3) место прикључења објекта;

- (4) место везивања прикључка на систем;
 - (5) мерни уређај;
 - (6) заштитни уређај;
 - (7) опис прикључка;
 - (8) опис мерног места,
- 4) остале услове:
- (1) место испоруке електричне енергије;
 - (2) друге услове прописане правилима о раду.

Члан 11.

У случају прикључења објекта купца на систем напонског нивоа преко 1 kV, технички и други услови из члана 9. ове уредбе, поред услова из члана 10. ове уредбе обухватају:

- 1) место и начин прикључења објекта на телекомуникациони систем оператора система;
- 2) опсеге и брзину промене напона, односно фреквенције и период у коме објекат мора остати у погону повезан са системом;
- 3) услове за синхронизацију делова објекта, односно уградњу и подешење уређаја за контролу укључења прекидача у објекту;
- 4) учешће објекта у плановима одбране електроенергетског система;
- 5) опсег података, протоколе и друге параметре неопходне за комуникацију објекта са техничким системом управљања оператора система;
- 6) параметре и карактеристике телекомуникационих уређаја уграђених у објекту;
- 7) карактеристике центра управљања објектом.

Члан 12.

У случају прикључења објекта за производњу електричне енергије на дистрибутивни систем преко 1 kV изузев дела дистрибутивног система којим управља оператор преносног система, технички и други услови из члана 9. ове уредбе, поред услова из чл. 10. и 11. ове уредбе обухватају:

- 1) инсталисану снагу сваког генератора;
- 2) услове за синхронизацију генератора на систем;
- 3) услове за регулацију напона;
- 4) дозвољена ограничења генерисане снаге у случају одступања фреквенције и напона;
- 5) способност безнапонског покретања и гарантовано време рада у овом режиму;
- 6) способност острвског рада генератора, опсег генерисане снаге у острвском раду и минимално гарантовано време рада у овом режиму.

Члан 13.

У случају прикључења објекта за производњу електричне енергије на преносни систем и део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система, технички и други услови из члана 9. ове уредбе, поред услова из чл. 10 , 11. и 12. ове уредбе обухватају:

- 1) потребу уградње и параметре опреме за примарну регулацију;
- 2) потребу уградње и параметре опреме за секундарну регулацију;
- 3) технички минимум генератора;
- 4) брзину промене генерисања активне и реактивне снаге;
- 5) способност испада на сопствену потрошњу и минимално гарантовано време рада у овом режиму;
- 6) потребу уградње и параметре опреме за стабилизацију електроенергетског система.

Члан 14.

(1) У поступку прикључења, пре пуштања уређаја и инсталација у објекту под напон, односно у погон, поред провере испуњености услова утврђених Законом, оператор система проверава испуњеност и следећих услова:

- 1) да ли су уређаји и инсталације у објекту усаглашени са техничким и другим условима из одобрења за прикључење;
- 2) да ли је за објекат који се прикључује на напонски ниво изнад 1 kV прибављена употребна дозвола;
- 3) да ли је за објекат који се прикључује на напонски ниво до 1 kV прибављена употребна дозвола или доказ да уређаји и инсталације објекта који се прикључује испуњавају техничке и друге прописане услове.

(2) Испуњеност услова из става 1. тачка 1) овог члана проверава оператор система у присуству овлашћених лица инвеститора објекта о чему се сачињава записник.

(3) Доказ да уређаји и инсталације објекта који се прикључује испуњавају техничке и друге прописане услове, у смислу става 1. тачка 3) овог члана издаје надлежни субјект у складу са актом којим се уређују технички услови за електричне инсталације ниског напона.

(4) Испуњеност услова из става 1. овог члана проверава се и у случају када се прикључује објекат који је претходно искључен са система.

Члан 15.

(1) У случају прикључења објекта купаца и произвођача на део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система одобрење за прикључење издаје оператор преносног система.

(2) Пре издавања одобрења за прикључење из става 1. овог члана оператор преносног система, прибавља од оператора дистрибутивног система:

- 1) техничке услове за прикључење који су од значаја за дистрибутивни систем;
- 2) претходну сагласност за издавање одобрења за прикључење.

Члан 16.

Повезивање енергетских објеката за дистрибуцију електричне енергије са преносним или другим дистрибутивним системом обухвата:

- 1) повезивање новог објекта;
- 2) измене у објекту које не одговарају раније датим техничким условима у складу са правилима о раду.

Члан 17.

(1) Стварни трошкови повезивања енергетског објекта за дистрибуцију са преносним системом, у смислу ове уредбе, обухватају набавку и уградњу бројила електричне енергије са припадајућим комуникационим уређајима и подужне диференцијалне заштите за оба краја далековода, које сноси оператор дистрибутивног система.

(2) Стварни трошкови повезивања сопствене потрошње енергетског објекта за пренос електричне енергије са дистрибутивним системом, у смислу ове уредбе, обухватају трошкове набавке и уградње бројила електричне енергије са припадајућим комуникационим уређајима и подужне диференцијалне заштите за оба краја далековода, које сноси оператор преносног система.

III. Место мерења и место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију

Члан 18.

(1) Место мерења за објекат купца и произвођача који се прикључује на преносни систем је у преносном систему, на месту на којем постоје техничке могућности за уградњу мерних трансформатора, а које је најближе месту разграничења преносног система и инсталација објекта купца, односно произвођача.

(2) Место мерења за објекат купца и произвођача који се прикључује на дистрибутивни систем је у дистрибутивном систему, на месту на којем постоје техничке могућности за уградњу мерних уређаја, а које је најближе месту разграничења дистрибутивног система и инсталација објекта купца, односно произвођача.

(3) Место мерења за дистрибутивни објекат који се повезује са преносним системом је на месту на којем постоје техничке могућности за уградњу мерних трансформатора, а које је најближе месту разграничења дистрибутивног и преносног система.

(4) Место мерења за објекат купца и произвођача који се прикључује на део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система, је у дистрибутивном систему, на месту на којем постоје техничке могућности за уградњу мерних трансформатора, а које је најближе месту разграничења преносног и дистрибутивног система.

(5) Место мерења за објекат купца који се прикључује на дистрибутивни систем преко стубне трансформаторске станице, је на месту на којем постоје техничке могућности за уградњу мерних уређаја, а које је најближе месту разграничења дистрибутивног система и инсталација објекта купца.

(6) Уколико не постоје технички услови да се мерни уређаји уграде на месту разграничења у складу са ст. 1-5. овог члана, оператор система при обрачуну испоручене електричне енергије може користити коефицијент свођења, у складу са правилима о раду.

Члан 19.

(1) Место разграничења дистрибутивног система и инсталација објекта купца или произвођача који се прикључује на дистрибутивни систем напона већег од 1 kV је:

- 1) између мерних трансформатора и увода проводника у проводни изолатор на високонапонској страни трансформатора, за случај прикључења трансформаторске станице купца или произвођача;
- 2) затезни ланац на порталу објекта оператора система, за случај прикључења далековода купца или произвођача;
- 3) увод кабла у кабловско поље, односно ћелију у објекту оператора система, за случај прикључења кабла купца или произвођача;

4) расклопни уређај на стубу стубне трансформаторске станице за случај прикључења објекта купца или произвођача на надземни вод дистрибутивног система.

(2) Место разграничења дистрибутивног система и инсталација објекта купца или произвођача који се прикључује на дистрибутивни систем напона до 1 kV је:

1) увод проводника инсталације објекта купца или произвођача у мерно разводни орман, када се примењује директно мерење;

2) увод проводника инсталације објекта купца или произвођача у разводни орман, односно постројење у коме су смештени струјни мерни трансформатори, када се примењује полуиндиректно мерење.

(3) Мерно разводни орман из става 2. тачка 1) овог члана и разводни орман, односно постројење из става 2. тачка 2) овог члана налази се по правилу на граници парцеле на којој је изграђен објекат купца електричне енергије.

Члан 20.

Место разграничења преносног система и инсталација објекта купца или произвођача који се прикључује на преносни систем је:

1) место између мерних уређаја и увода проводника у проводни изолатор на високонапонској страни блок-трансформатора објекта произвођача;

2) место између мерних уређаја и увода проводника у проводни изолатор на високонапонској страни трансформатора опште групе сопствене потрошње објекта произвођача;

3) место између мерних трансформатора и увода проводника у проводни изолатор на високонапонској страни трансформатора, за случај прикључења трансформаторске станице купца или произвођача;

4) затезни ланац на порталу објекта оператора преносног система, за случај прикључења далеководна купца или произвођача;

5) увод кабла у кабловско поље, односно ћелију у објекту оператора преносног система, за случај прикључења кабла купца или произвођача.

Члан 21.

(1) Место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију између оператора система и купца, односно произвођача је место на коме се граниче инсталације објекта купца, односно произвођача и преносног, односно дистрибутивног система и оно представља место испоруке електричне енергије.

(2) Место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију између оператора преносног система и оператора дистрибутивног система је место на коме се граниче инсталације објекта преносног и дистрибутивног система и оно представља место испоруке електричне енергије.

IV. Услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката

Члан 22.

(1) Објектом привременог карактера и градилиштем сматрају се објекти у складу са прописима којима се уређује изградња објеката.

(2) Објекат у пробном раду је објекат за који је издат акт о одобравању пуштања објекта у пробни рад, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

(3) Захтев за издавање одобрења за прикључење објекта из става 1. овог члана подноси се надлежном оператору система и садржи податке из члана 3. ове уредбе и време трајања прикључења.

(4) Уз захтев из става 3. овог члана прилаже се одобрење надлежног органа ако је прибављање таквог одобрења прописано посебним законима.

Члан 23.

(1) Оператор система ће привремено прикључити објекат у пробном раду, на основу акта надлежног органа којим се одобрава пуштање објекта у пробни рад.

(2) У случају да се до истека пробног рада не прибави употребна дозвола, оператор система ће након истека пробног рада обуставити испоруку електричне енергије.

Члан 24.

(1) Одобрење за прикључење објеката из члана 22. став 1. ове уредбе издаје се са роком трајања прикључења наведеним у захтеву који не може бити дужи од три године.

(1) Рок из става 1. овог члана може се продужити на захтев подносиоца који се подноси најкасније 30 дана пре истека рока утврђеног одобрењем за прикључење.

V. Мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада енергетског система, као и због непредвиђених и неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу система

Члан 25.

У случају да наступи краткотрајни поремећај услед хаварије или друге непредвиђене ситуације због којих је угрожена сигурност рада електроенергетског система, оператор система може применити следеће мере:

- 1) измену топологије у систему;
- 2) ангажовање производне резерве;
- 3) отказивање и прекидање радова у систему;
- 4) уговарање, отказивање или редуковање размена електричне енергије са суседним системима;
- 5) завођење напонских редукција у износу од 5% у дистрибутивном систему;
- 6) ограничавање испоруке електричне енергије у складу са плановима из члана 29. ове уредбе;
- 7) друге мере предвиђене правилима о раду.

Члан 26.

(1) Оператор система може, без претходне најаве, привремено ограничити или прекинути испоруку електричне енергије корисницима система због квара у систему, или преоптерећења и других непредвиђених случајева, у трајању до два сата.

(2) Изузетно, оператор система може без претходне најаве ограничити или прекинути испоруку корисницима система и дуже од два сата, у случајевима дејства више силе и у другим непредвиђеним случајевима које оператор система није могао предвидети или чије последице не може отклонити.

(3) У случају привременог ограничења или прекида испоруке електричне енергије из разлога који су наведени у ставу 2. овог члана, корисницима система се може привремено ограничити или прекинути испорука електричне енергије најдуже 12 сати у току 24 сата.

(4) Уколико наступе околности из става 2. овог члана, оператор система је дужан да без одлагања на погодан начин обавести кориснике система о разлозима привременог ограничења или прекида испоруке електричне енергије.

Члан 27.

(1) У случају неопходних радова на одржавању енергетских објеката или радова на проширењу система, оператор система може применити меру ограничења или прекида испоруке електричне енергије у трајању до 72 сата током једне календарске године, уз услов да је ограничење, односно прекид испоруке најављен унапред и то:

- 1) 15 дана корисницима система чији су објекти прикључени на систем напонског нивоа преко 1 kV;
- 2) три дана корисницима система чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV.

(2) У случају непредвиђених радова на одржавању енергетских објеката који захтевају примену мере прекида испоруке електричне енергије, оператор система је дужан да преко средстава јавног информисања или на други погодан начин у најкраћем року, а који не може бити дужи од два сата, обавести кориснике система о узроцима и дужини трајања прекида испоруке.

VI. Мере које се предузимају у случају наступања опште несташице, услови и начин предузимања мера и редослед ограничења испоруке електричне енергије, као и мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије у случају опште несташице електричне енергије

Члан 28.

Оператори система, у случају наступања опште несташице, поред мера уређених Законом, примењују и следеће мере:

- 1) обезбеђивање максимално могуће погонске спремности система;
- 2) сарадњу са надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе.

Члан 29.

(1) Оператори система примењују план подфреквентне заштите и план ограничења испоруке електричне енергије којима се уређују услови, начин и редослед ограничења испоруке електричне енергије.

(2) Планови из става 1. овог члана се израђују на следећи начин:

- 1) оператор преносног система израчунава износ снаге на подручју сваког оператора дистрибутивног система, који је потребно укључити у наведене планове, на основу недискриминације;

2) оператор дистрибутивног система самостално врши избор дела потрошње у свом систему како би задовољио захтевану снагу из тачке 1) овог члана.

(3) Планови из става 1. овог члана ближе се уређују правилима о раду.

Члан 30.

Оператор дистрибутивног система у случају опште несташице спроводи мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије искључењем јавне расвете, улица, тргова и других објеката, односно својењем осветљења на минимални сигурносни обим у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

VII. Услови и начин обуставе испоруке електричне енергије, поступак обуставе као и права и обавезе оператора система, снабдевача, односно јавног снабдевача и крајњих купаца

Члан 31.

Крајњем купцу електричне енергије може се обуставити испорука електричне енергије у случајевима и под условима утврђеним Законом и овом уредбом, а нарочито у случају:

- 1) када троши електричну енергију супротно условима који су утврђени у одобрењу за прикључење, осим у случајевима за које је Законом предвиђено искључење са система;
- 2) када не сведе вршно оптерећење на одобрену вредност после писменог упозорења оператора система;
- 3) када преко своје инсталације без одобрења оператора система дозволи другом купцу потрошњу електричне енергије;
- 4) када неовлашћено замени главни осигурач или уређај за ограничење снаге, осигурачем односно уређајем веће снаге од одобрене и друге уређаје за ограничење снаге, ако се не утиче на тачност мерења електричне енергије.

Члан 32.

(1) Оператор система ће на захтев снабдевача, односно јавног снабдевача обуставити испоруку електричне енергије крајњем купцу због неизвршених обавеза по уговору о продаји електричне енергије, на начин и под условима прописаним Законом и овом уредбом.

(2) Снабдевач, односно јавни снабдевач је дужан да пре подношења захтева оператору система за обуставу испоруке електричне енергије због неизвршених обавеза по уговору о продаји електричне енергије, крајњег купца претходно упозори да у року прописаним Законом измири доспеле обавезе, односно постигне споразум о извршавању обавезе.

(3) Упозорење из става 2. овог члана, поред података о снабдевачу, односно јавном снабдевачу, садржи и:

- 1) износ дуга и податке о објекту, односно објектима на које се дуг односи;
- 2) рок за измирење дуга;
- 3) начин и услове понуде за закључење споразума о извршењу обавезе;
- 4) обавештење о начину и роковима обавештавања снабдевача, односно јавног снабдевача о измирењу дуга;

5) обавештење да ће снабдевач, односно јавни снабдевач, у случају да се дуг не измири, покренути поступак обуставе испоруке електричне енергије подношењем захтева оператору система на који је објекат крајњег купца прикључен, са навођењем законског рока од осам дана у којем је оператор система обавезан да обуставу изврши;

6) упозорење крајњем купцу на обавезу предузимања свих потребних мера ради заштите живота или здравља људи, безбедности имовине и заштите животне средине, за случај да до обуставе испоруке дође;

7) обавештење да у случају обуставе испоруке електричне енергије, крајњи купац има право на приговор и о начину и року за подношење приговора;

8) информацију о начину обавештавања снабдевача, односно јавног снабдевача о измиривању обавезе, ради наставка испоруке електричне енергије;

9) обавештење да обуставом испоруке електричне енергије не престаје уговор о продаји, односно уговор о коришћењу система, због чега крајњи купац за време обуставе има обавезе које се односе на приступ систему;

10) друге податке и обавештења у складу са Законом и овом уредбом.

(4) Упозорење из става 2. овог члана може бити садржано и у рачуну за електричну енергију.

(5) Захтев за обуставу испоруке електричне енергије из става 1. овог члана, снабдевач, односно јавни снабдевач може поднети по истеку рока из упозорења за једно, више или сва места испоруке електричне енергије истог крајњег купца чији су објекти прикључени на систем којим управља оператор система коме се захтев за обуставу испоруке подноси.

Члан 33.

(1) Оператор система дужан је да обавести снабдевача, односно јавног снабдевача о извршеној обустави испоруке електричне енергије из члана 32. став 1. ове уредбе.

(2) Оператор система је обавезан да настави испоруку електричне енергије у објекту крајњег купца одмах по пријему обавештења снабдевача да су отклоњени разлози за извршену обуставу испоруке електричне енергије из члана 32. ове уредбе.

Члан 34.

(1) Оператор система дужан је да пре обуставе испоруке електричне енергије купцу достави писмену опомену са навођењем рока за отклањање уочених неправилности и недостатака у случају:

1) када купцу истекне резервно снабдевање;

2) када измештање мерног места купца није могуће у складу са прописима и техничким условима утврђеним правилима о раду система;

3) из члана 31. ове уредбе.

(2) Рок из става 1. овог члана не може бити краћи од три дана од дана достављања опомене.

(3) Резервни снабдевач обавештава оператора система о року када купцу истиче право на резервно снабдевање најмање осам дана пре истека рока.

(4) Оператор система је дужан да купца обавести 15 дана унапред о року када се навршава година дана од обуставе испоруке електричне енергије купцу на захтев снабдевача.

(5) У случају искључења на захтев купца, оператор система је дужан да га у року од седам дана по пријему захтева за искључење обавести о дану када ће искључење са система бити извршено.

(6) Када се утврди да је објекат купца самовласно прикључен на систем без одобрења за прикључење, када се електрична енергија користи без или мимо мерних уређаја или супротно условима из одобрења за прикључење у погледу мерења електричне енергије, као и у случају да се утврди да објекат купца не испуњава услове у складу са прописима и представља непосредну опасност по живот, здравље људи, животну средину и имовину, оператор система дужан је да у року од три дана након искључења објекта купца са система, достави купцу обавештење о разлозима искључења са система.

VIII. Услови и начин рационалне потрошње и штедње електричне енергије

Члан 35.

Ради обезбеђења штедње и рационалне потрошње електричне енергије, снабдевач, односно јавни снабдевач ће крајњим купцима давати одговарајућа упутства о најекономичнијим начинима коришћења и штедње електричне енергије.

Члан 36.

Оператор система дужан је да једном годишње информисе крајњег купца о његовој укупно преузетој количини енергије у протеклих 12 месеци, о односу количине енергије коју је он преузео и просечне количине енергије коју преузимају крајњи купци исте категорије у систему оператора, о списку мера које крајњи купци могу да предузму у циљу уштеде енергије, као и о другим подацима који могу бити од значаја за рационалну употребу енергије.

IX. Услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука електричне енергије због неизвршених обавеза за испоручену електричну енергију или у другим случајевима

Члан 37.

(1) Због неизвршених обавеза за испоручену електричну енергију не може се, супротно овој уредби, обуставити испорука електричне енергије купцима за објекте чији би прекид рада довео до непосредне опасности по живот и здравље људи и за објекте од посебног интереса за привреду и живот људи и одбрану земље.

(2) Објектима из става 1. овог члана сматрају се:

- 1) здравствене установе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита, изузев апотека;
- 2) објекти водовода и канализације (за производњу, пречишћавање и транспорт воде, за функционисање канализације);
- 3) кухиње за снабдевање дечјих установа и установа социјалне заштите;
- 4) системи даљинског грејања;
- 5) хидрометеоролошки и сеизмолошки заводи;
- 6) рудници угља за снабдевање термоелектрана;
- 7) војни објекти;
- 8) објекти установе јавног радиодифузног сервиса у складу са законом којим се уређују телекомуникације;
- 9) предшколске, школске и високошколске установе;

- 10) објекти полиције у складу са законом и прописима којима се уређује рад полиције;
- 11) објекти ватрогасне службе у складу са законом који уређује заштиту од пожара;
- 12) објекти јавне телекомуникационе мреже у складу са законом којим се уређују телекомуникације;
- 13) објекти за издржавање заводских санкција у складу са законом којим се уређује извршење кривичних санкција;
- 14) објекти органа државне управе у којима се обављају стручни и са њима повезани извршни послови у области метрологије.

Члан 38.

Поред објеката из члана 37. ове уредбе, у случају опште несташице, испорука електричне енергије не може се обуставити и следећим објектима:

- 1) објекти и исправљачке станице јавног саобраћаја (аеродроми, железничке станице, трамваји, тролејбуси, станице сигнализације за јавни саобраћај и централне гараже јавног саобраћаја);
- 2) амбасадама, конзулатима и резиденцијама амбасадора и конзула;
- 3) топлим погонима, пећима за топљење, погонима петрохемије и базне хемије, хладњачама и пумпним станицама за одводњавање;
- 4) објектима за производњу нафте и природног гаса;
- 5) објектима за производњу деривата нафте, нафтоводима, продуктоводима, објектима за складиштење нафте и деривата нафте;
- 6) објектима за транспорт, дистрибуцију и складиштење природног гаса;
- 7) објектима у којима су смештени државни органи;
- 8) студентским, ученичким домовима и установама социјалне заштите (геронтолошки центри, домови за стара лица, домови за децу са сметњама у развоју);
- 9) претоварни капацитети речног, железничког и другог саобраћаја;
- 10) хотелима са пет и више звездица.

Х. Начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука електричне енергије

Члан 39.

За објекте из члана 37. ове уредбе, уговором о продаји електричне енергије и уговором о приступу систему (изузев у случају потпуног снабдевања када крајњи купац плаћа приступ систему снабдевачу) одређују се средства обезбеђења плаћања за снабдевање електричном енергијом и приступ систему.

Члан 40.

(1) У случају одбијања потписивања уговора из члана 39. ове уредбе од стране крајњег купца или у случају да крајњи купац није обезбедио средства обезбеђења плаћања, снабдевач, односно јавни снабдевач или оператор система ће без одлагања позвати таквог купца да у року од осам дана закључи уговор о продаји, односно достави средства обезбеђења плаћања.

(2) Ако крајњи купац не поступи на начин и у року из става 1. овог члана, оператор система ће извршити обуставу испоруке електричне енергије.

XI. Услови и начин мерења испоручене електричне енергије

Члан 41.

(1) Испоручена и преузета електрична енергија и снага мере се одговарајућим мерним уређајима и помоћним уређајима и то:

- 1) напонским и струјним мерним трансформаторима;
- 2) бројилима активне и/или реактивне електричне енергије;
- 3) статичким (електронским) бројилима активне и/или реактивне електричне енергије са дијаграмом активне и реактивне снаге са интерном временском јединицом;
- 4) помоћним уређајима (регистраторима и показивачима активне снаге, уклонним сатовима, МТК и РТК пријемницима, сумарним бројилима, регистраторима и показатељима активне и реактивне снаге, уређајима за ограничавање снаге - струје и аутоматским или топљивим осигурачима).

(2) Мерни уређаји који се уграђују морају бити оверени (прегледани и жигосани) од стране овлашћеног тела за оверавање одговарајуће врсте мерних уређаја у складу са законом којим се уређује метрологија, а њихове прикључне везе морају бити прегледане и поклопац прикључнице пломбиран од стране оператора система, у складу са законом и другим прописима и правилима о раду.

(3) Приликом уградње могу се уграђивати само оверени мерни уређаји из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана.

Члан 42.

(1) Мерни уређаји морају испуњавати прописане метролошке и са њима повезане захтеве, а нарочито у погледу прописаних стандарда, техничких захтева и норми квалитета.

(2) Оператор система одређује врсту, тип, класу тачности, потребан број и мерни опсег уређаја, као и место и начин њиховог смештаја, у складу са законом којим се уређује метрологија, овом уредбом и правилима о раду.

(3) Код прикључења објекта на дистрибутивни систем који у свом саставу има станове, испоручена електрична енергија се за сваки стан мери само преко једног мерног уређаја, осим у случају када се за одређене уређаје у стану изводи посебна инсталација преко које оператор дистрибутивног система може да управља тим уређајима, па се испоручена електрична енергија за те уређаје мери преко посебног мерног уређаја.

(4) За објекте који се прикључују на дистрибутивни систем, а којима се електрична енергија испоручује преко највише четири мерна уређаја, мерни уређаји се смештају у одговарајући мерни орман који се по правилу поставља на границу јавне и приватне својине (граница поседа).

Члан 43.

У случају искључења на захтев купца, због рушења или пресељења објекта, купац има право на мерни уређај истог типа и класе тачности без накнаде, на другом мерном месту (локацији) на подручју истог оператора система, за које му је издато одобрење за прикључење.

Члан 44.

(1) Оператор система дужан је да на захтев купца изврши уградњу или замену постојећег мерног уређаја (бројила електричне енергије), мерним уређајем који омогућава другачији начин обрачуна.

(2) Трошкове набавке и уградње бројила из става 1. овог члана сноси купац, а уградњу на мерном месту врши оператор система.

Члан 45.

(1) За купце чији је објекат прикључен на мрежу напона до 1 kV којима се мери само активна електрична енергија, бројила активне електричне енергије морају бити најмање класе тачности 2 односно индекса класе А.

(2) За купце чији је објекат прикључен на мрежу напона до 1 kV којима се мери активна електрична енергија, реактивна електрична енергија и вршно оптерећење (комбинована бројила активне и реактивне електричне енергије у једном кућишту за директно или полуиндиректно прикључење), бројило активне електричне енергије мора бити најмање класе тачности 1 односно индекса класе В и бројило реактивне електричне енергије мора бити најмање класе тачности 3.

(3) Купцима чији је објекат прикључен на мрежу напона до 1 kV са одобреном снагом преко 43,5 kW мери се активна енергија, реактивна енергија и вршно оптерећење.

(4) Купцима чији је објекат прикључен на мрежу напона изнад 1 kV са одобреном снагом до 1600 kW, мери се активна електрична енергија, реактивна електрична енергија и вршно оптерећење бројилом активне електричне енергије најмање класе тачности 0,5 S, односно индекса класе S и бројилом реактивне електричне енергије најмање класе тачности 3.

(5) Купцима чији је објекат прикључен на мрежу напона изнад 1 kV са одобреном снагом преко 1600 kW, мери се активна електрична енергија, реактивна електрична енергија и вршно оптерећење бројилом активне електричне енергије класе тачности 0,2 S и бројилом реактивне електричне енергије класе тачности 2.

(6) За места предаје електричне енергије у систем из објеката за производњу електричне енергије инсталисане снаге до 1 MVA, користе се бројила активне електричне енергије класе тачности 1 односно индекса класе В и бројила реактивне електричне енергије класе тачности 3.

(7) За места предаје електричне енергије у систем из објеката за производњу електричне енергије инсталисане снаге преко 1 MVA, користе се бројила активне електричне енергије класе тачности 0,2 S и бројила реактивне електричне енергије класе тачности 2.

(8) За мерна места на којима се мери размењена електрична енергија између преносног и дистрибутивног система, мери се активна електрична енергија, реактивна електрична енергија и вршно оптерећење бројилом активне електричне енергије класе тачности 0,2 S и бројилом реактивне електричне енергије класе тачности 2.

(9) Класа тачности мерних трансформатора код мерних места из ст. 2, 3, 4. и 6. овог члана мора да буде најмање класе 0,5.

(10) Класа тачности мерних трансформатора код мерних места из ст. 5. и 8. овог члана мора да буде најмање класе 0,2.

(11) Бројила електричне енергије код купаца на напону изнад 1 kV морају поседовати могућност двосмерне комуникације.

Члан 46.

Оператор система је дужан да у случају замене мерног уређаја другим одговарајућим мерним уређајем, корисника система обавести о извршеној замени.

Члан 47.

(1) Оператор система је дужан да без одлагања, а најкасније у року од три радна дана од дана сазнања, обавести корисника система о свим сметњама или оштећењима на мерним уређајима и да предузме хитне мере за њихово отклањање у року од три радна дана од дана слања обавештења.

(2) Корисник система је дужан да без одлагања обавести оператора система о нестанку, као и о свим сметњама или оштећењима на мерним и припадајућим уређајима, најкасније у року од три дана од дана утврђеног нестанка, сметњи или оштећења уређаја.

(3) Оператор система је дужан да одмах по пријему обавештења из става 2. овог члана, а најкасније у року од три радна дана предузме одговарајуће мере и обезбеди исправно мерење.

Члан 48.

(1) Оператор система дужан је да омогући по захтеву корисника система визуелни увид у стање бројила електричне енергије.

(2) Пломбе оператора система на прикључним везама мерних уређаја може да скида само за то овлашћено лице оператора система, који је дужан да о томе сачињава извештај у којем наводи време и разлог скидања.

(3) Пломбе овлашћеног тела за оверавање на мерном уређају може да скида само овлашћено тело.

Члан 49.

(1) Оператор система дужан је да читава бројила електричне енергије у интервалима утврђеним као обрачунски период, у складу са методологијом којом се утврђује цена за приступ, односно коришћење система којим управља.

(2) У случају да се мерење испоручене и преузете електричне енергије и снаге читава за временски период дужи од обрачунског интервала, оператор система је у обавези да измерене величине прерачуна по обрачунским интервалима за период читавања, користећи стандардизовани дијаграм оптерећења (профил потрошње) за ту категорију корисника система.

(3) Оператор система дужан је да прочита бројило електричне енергије и на посебан захтев снабдевача, односно јавног снабдевача или корисника система, о њиховом трошку, осим у поступку промене снабдевача, у складу са Законом и правилима којима се уређују услови и поступак промене снабдевача, када се бројила електричне енергије читавају на трошак новог снабдевача.

(4) Трошкови читавања бројила из става 1. овог члана су укључени у стандардне трошкове приступа систему.

(5) Трошкови читавања бројила из става 3. овог члана утврђују се у висини стварних трошкова и оператор система је дужан да их утврди и објави на интернет страници.

Члан 50.

(1) Временски интервали периодичног оверавања бројила електричне енергије у употреби од стране овлашћених тела и контрола мерних уређаја из члана 41. став 1. тач. 1), 2) и 3) ове уредбе, врши се у складу са законом којим се уређује метрологија, подзаконским актима донетим на основу тог закона и правилима о раду.

(2) Оператор система и корисник система могу да захтевају ванредни преглед, односно контролу мерних уређаја у употреби из става 1. овог члана, која се врши у складу са законом којим се уређује метрологија, подзаконским актима донетим на основу тог закона, односно правилима о раду.

Члан 51.

Оператор система је дужан да изврши исправку регистрованих података за обрачунски период, ако се контролом мерног уређаја у употреби или контролом обрачуна утврди да је:

- 1) обрачунска константа мерног уређаја била погрешно утврђена;
- 2) погрешно очитана вредност целих и децималних бројева на бројчанику;
- 3) уређај за управљање тарифама (интерни сат на бројилу, уклопни сат, МТК или РТК пријемник) није исправно функционисао;
- 4) регистровање електричне енергије на бројилу било нетачно.

Члан 52.

(1) Ако се утврди да је обрачунска константа мерног уређаја била погрешно утврђена, регистровање ће се извршити применом исправне обрачунске константе мерног уређаја.

(2) Ако се утврди да уређај за управљање тарифама (интерни сат на бројилу, уклопни сат, МТК или РТК пријемник) није исправно функционисао, укупно регистрована електрична енергија у том периоду распоредиће се према односу остварених вредности по тарифама у одговарајућем претходном периоду кад је регистрација била исправна, односно на основу дијаграма активне и реактивне снаге и њихове расподеле по тарифама, уколико ови подаци постоје.

(3) У случају да подаци из става 2. овог члана не постоје, укупно регистрована електрична енергија распоредиће се сразмерно времену трајања тарифа.

(4) Ако се утврди да је регистровање на главном бројилу било нетачно, за обрачун ће се применити регистрована енергија, односно снага на контролном бројилу (контролно бројило је оверено бројило исте класе тачности и метролошких карактеристика као и главно бројило на истом месту мерења, помоћу којег се контролише тачност мерних података са главног бројила) регистрованом код оператора система, уколико постоји.

(5) Уколико не постоји контролно бројило регистровано код оператора система, за процену нерегистроване електричне енергије ће се применити мерни податак регистрован у систему за прикупљање и обраду података у реалном времену, надзор рада, даљинско командовање и управљање системом, уколико постоји.

(6) Уколико не постоји мерење које би дало податак о нерегистрованој електричној енергији, оператор система ће извршити процену нерегистроване електричне енергије имајући у виду потрошњу, односно производњу на мерном месту у одговарајућем претходном периоду.

Члан 53.

(1) О исправци регистрованих података, оператор система је дужан да обавести снабдевача, односно јавног снабдевача и корисника система, ако је исправка извршена по истеку обрачунског периода за који је већ издат рачун за приступ систему, као и да изврши исправку издатог рачуна за тај обрачунски период.

(2) На основу обавештења из става 1. овог члана, снабдевач, односно јавни снабдевач ће извршити исправку издатог рачуна крајњем купцу.

XII. Начин обрачуна неовлашћено преузете електричне енергије

Члан 54.

Под неовлашћеним коришћењем електричне енергије подразумева се:

- 1) коришћење електричне енергије у објекту који је прикључен на систем без одобрења за прикључење;
- 2) коришћење електричне енергије самовласним прикључењем објекта након извршене обуставе испоруке електричне енергије;
- 3) коришћење електричне енергије без мерног уређаја или мимо мерног уређаја;
- 4) коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно регистровање електричне енергије;
- 5) коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система, односно овлашћеног тела за оверавање мерила, под условом да се у контроли мерног уређаја утврди неправилност регистровања утрошене електричне енергије;
- 6) ненаменско коришћење електричне енергије по повољнијим тарифама из категорије којој крајњи купац не припада у складу са методологијом за одређивање цене електричне енергије за јавно снабдевање;
- 7) самовласна замена главних осигурача и других уређаја за ограничење снаге, односно струје којом се утиче на тачност мерења преузете електричне енергије;
- 8) самовласна замена главних осигурача и других уређаја за ограничење снаге, односно струје којом се не утиче на тачност мерења преузете електричне енергије;
- 9) коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система, односно овлашћеног тела за оверавање, при чему корисник система није обавестио оператора о оштећењу у складу са чланом 47. став 2. ове уредбе.

Члан 55.

- (1) Оператор система је дужан да изврши обрачун за неовлашћено преузету електричну енергију.
- (2) Оператор система утврђује период за који се врши обрачун неовлашћене потрошње електричне енергије на основу података о извршењу радњи из члана 54. ове уредбе.
- (3) Обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије врши се за активну електричну енергију и снагу.
- (4) Уколико се не може утврдити почетак неовлашћене потрошње из члана 54. ове уредбе сматра се да је трајала од дана последње контроле мерног места.
- (5) Очитавање мерних уређаја на лицу места, без обављања контроле и израде записника о контроли мерног места не сматра се контролом која се може користити за одређивање почетка неовлашћеног преузимања електричне енергије.
- (6) Период за обрачун неовлашћене потрошње не може бити дужи од годину дана.

Члан 56.

- (1) Неовлашћено преузета електрична енергија у случајевима из члана 54. тач. 1)-5), 7) и 9) ове уредбе обрачунава се применом просечне цене балансне енергије за смер регулације на горе, увећане за износ просечне цене приступа систему за одговарајућу категорију корисника система, у периоду за који је обрачунато неовлашћено коришћење електричне енергије.
- (2) У случају коришћења електричне енергије из члана 54. тачка 6) ове уредбе, укупно утрошена електрична енергија и снага обрачунавају се применом тарифа за одговарајућу категорију и групу крајњих купаца у складу са методологијом за одређивање цене електричне енергије за јавно снабдевање, које важе на дан откривања ненаменског коришћења електричне енергије.

(3) У случају замене из члана 54. тачка 8) ове уредбе, снага прекорачења се обрачунава применом тарифа за снагу за одговарајућу категорију корисника система у складу са методологијом којом се одређује цена приступа систему за дистрибуцију електричне енергије које важе на дан откривања самовласне замене.

Члан 57.

(1) Крајњим купцима који неовлашћено користе електричну енергију из члана 54. тач. 1)-7) и 9) ове уредбе, неовлашћено преузета електрична енергија се за сваки календарски месец током периода неовлашћеног преузимања, израчунава као производ обрачунске снаге и еквивалентног броја часова коришћења обрачунске снаге.

(2) Купцима из става 1. овог члана, на напону изнад 1 kV, обрачунска снага се одређује као производ инсталисане снаге елемента преко кога је корисник прикључен на систем и фактора снаге 0,95.

(3) Купцима из става 1. овог члана, на напону до 1 kV, обрачунска снага се одређује као производ:

- номиналне струје главног осигурача или уређаја за ограничење снаге, номиналног напона и броја фаза, када је неовлашћена потрошња реализована иза главног осигурача; или

- трајно дозвољене струје оптерећења проводника преко кога се одвија неовлашћена потрошња, номиналног напона и броја фаза, када је неовлашћена потрошња реализована испред главног осигурача.

(4) Еквивалентни број часова коришћења обрачунске снаге износи:

- за домаћинство од 1. октобра до 31. марта - 120 часова месечно, односно 240 часова ако се за грејање просторија користи електрична енергија;

- за домаћинство од 1. априла до 30. септембра - 120 часова месечно;

- остали купци, за рад у једној смени - 240 часова месечно;

- остали купци, за рад у две смене - 400 часова месечно;

- остали купци, за рад у три смене - 500 часова месечно;

- јавно осветљење - 300 часова месечно.

(5) Крајњим купцима који неовлашћено користе електричну енергију из члана 54. тачка 8) ове уредбе, снага прекорачења се за сваки календарски месец током периода неовлашћеног коришћења електричне енергије израчунава као разлика обрачунске снаге одређене на начин из става 3. овог члана и одобрене снаге.

Члан 58.

(1) Количина електричне енергије и снаге за обрачун неовлашћено преузете електричне енергије утврђује се као разлика израчунате количине електричне енергије и снаге из члана 57. ове уредбе и претходно обрачунате количине електричне енергије и снаге.

(2) За месец у којем је откривена неовлашћена потрошња електричне енергије, еквивалентни број часова за обрачун неовлашћеног коришћења електричне енергије утврђује се множењем еквивалентног броја часова одређеног на основу члана 57. ове уредбе са количником броја дана протеклих у месецу откривања и укупног броја дана у том месецу.

(3) За месец у ком је откривена замена из члана 54. тачка 8) ове уредбе, утврђује се пуна месечна накнада за снагу прекорачења, независно од дана у месецу када је замена откривена.

XIII. Начин обавештавања крајњег купца

Члан 59.

- (1) Оператори система дужни су да обавештавају крајњег купца о:
- 1) снабдевачима који обављају делатност на систему којим управља, мерама и начину штедње и рационалне потрошње електричне енергије, правилима о раду система, плановима развоја и другим актима за које је Законом прописана обавеза објављивања, путем своје интернет странице;
 - 2) прекидима у испоруци електричне енергије због радова на одржавању и проширењу дистрибутивног и преносног система, због кварова и других краткотрајних поремећаја у раду система и примени планова ограничења испоруке електричне енергије за случај опште несташице, путем средстава јавног информисања и своје интернет странице.
- (2) Оператори система и јавни снабдевач су дужни да обавештавају крајњег купца о регулисаним ценама путем средстава јавног информисања и своје интернет странице.
- (3) Оператор дистрибутивног система и јавни снабдевач су дужни да обавештавају крајњег купца:
- 1) успостављањем бесплатне телефонске линије за обавештавање;
 - 2) организовањем служби за давање усмених обавештења.
- (4) Оператори система, снабдевач, односно јавни снабдевач су дужни да обавештавају крајњег купца:
- 1) о општим условима уговора путем своје интернет странице;
 - 2) достављањем обавештења писменим путем на захтев купца, осим информација и података који су већ објављени.

XIV. Услови и мере за снабдевање купаца електричном енергијом, услови и начин извршавања обавеза снабдевача и јавног снабдевача

Члан 60.

- (1) У циљу остваривања права домаћинства на јавно снабдевање, оператор дистрибутивног система је обавезан да јавном снабдевачу достави податке о мерним местима која припадају категорији домаћинства.
- (2) Купац, који не припада категорији домаћинства, а у складу са Законом има право на јавно снабдевање, дужан је да јавном снабдевачу једном у три године достави следеће:
- 1) потврду од оператора система да су мерна места преко којих преузима електричну енергију на напонском нивоу испод 1 kV;
 - 2) доказ да испуњава услове за стицање статуса малог купца, у складу са Законом, односно статистички анекс из којег се утврђује број запослених и биланс успеха из којег се утврђује укупан годишњи приход.
- (3) Купац из става 2. овог члана дужан је да јавног снабдевача обавести о насталим променама које утичу на губитак статуса малог купца.

Члан 61.

- (1) Оператор система, снабдевач и јавни снабдевач, који се у смислу закона о заштити података о личности сматрају руковоцима података о личности, прикупљају и обрађују личне податке о купцима - физичким лицима ради извршавања обавеза које се односе на снабдевање крајњих купаца електричном енергијом прописаних Законом.

(2) Оператор система прикупља и обрађује податке о купцима - физичким лицима чији се објекти прикључују, односно који су прикључени на систем којим управља, који се односе на прикључење на систем, приступ систему, мерење испоручене електричне енергије и обрачун одступања балансне групе.

(3) Снабдевач односно јавни снабдевач прикупља и обрађује податке о купцима - физичким лицима који се односе на уговор о продаји електричне енергије.

(4) Лични подаци из става 1. овог члана су: лично име и презиме, ЈМБГ, адреса објекта који се прикључује, односно који је прикључен на систем, подаци о објекту који се прикључује и о намени потрошње електричне енергије, адреса достављања рачуна, идентификациони број мерног места, односно шифра мерног места или купца, односно други одговарајући јединствен податак за место прикључења, мерни подаци, као и подаци о снабдевачу, елементима и трајању уговора о продаји електричне енергије и балансно одговорној страни за место мерења.

Члан 62.

(1) Крајњи купац је дужан да оператору система и снабдевачу, односно јавном снабдевачу, пријави промене власништва или промене у вези са правом коришћења, променом имена, променом пословног имена односно променом назива, променом намене потрошње електричне енергије, статусним променама и другим променама насталим после закључења уговора о продаји електричне енергије, односно уговора о приступу систему најкасније у року од 15 дана од дана настале промене.

(2) Пријава из става 1. овог члана у случају промене која захтева закључење новог уговора о продаји електричне енергије не може се поднети за објекат у којем је извршена обустава испоруке електричне енергије, док се не отклоне разлози за обуставу.

(3) У случају промене која захтева закључење новог уговора о продаји електричне енергије, крајњи купац је дужан да уз пријаву из става 1. овог члана приложи одговарајуће доказе: оверен купопродајни уговор, уговор о закупу, решење о наслеђивању, извод из регистра привредних субјеката, пријаву - одјаву пребивалишта, а у случају других промена, одговарајуће друге доказе којим се потврђује настала промена, а оператор система је дужан да прочита бројила електричне енергије у року од три дана од дана пријема пријаве и достави очитане податке снабдевачу, односно јавном снабдевачу.

(4) Крајњи купац који има закључен уговор о потпуном снабдевању о променама из става 1. овог члана обавештава само снабдевача, односно јавног снабдевача, који о тим променама обавештава оператора система.

(5) У случају да се са новим власником објекта не закључи уговор о продаји електричне енергије, односно уговор о приступу систему, са даном очитавања стања на бројилу електричне енергије, оператор система ће обуставити испоруку електричне енергије на том мерном месту.

(6) Уколико нови власник поднесе доказе о промени власништва на објекту и доказ о измирењу рачуна на име обавеза до дана очитавања стања на бројилу електричне енергије, може да закључи уговор о продаји и уговор о приступу систему.

Члан 63.

(1) Уговор о продаји, односно уговор о приступу систему, може се на одређено време закључити и са закупцем објекта, односно носиоцем права привременог коришћења објекта по другом основу, под условом да су регулисане све доспеле обавезе до дана закључења уговора о продаји, односно уговора о приступу систему, од стране претходног крајњег купца.

(2) Оператор система, снабдевач, односно јавни снабдевач могу условити закључење уговора са новим крајњим купцем из става 1. овог члана успостављањем солидарне одговорности власника објекта за будуће

обавезе закупца из уговора о продаји електричне енергије, као и давањем одговарајућег средства обезбеђења на имовини закупца или власника објекта, с тим што се као средство обезбеђења може захтевати и конституисање заложног права првог ранга на објекту за који се закључује уговор о продаји електричне енергије из става 1. овог члана, ради обезбеђивања измиривања обавеза за испоручену електричну енергију.

XV. Обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испоручене електричне енергије

Члан 64.

Обрачунски период за обрачун испоручене електричне енергије од стране јавног снабдевача и за обрачун услуге приступа систему утврђује се у складу са методологијом којом се одређује цена електричне енергије за јавно снабдевање односно приступ систему.

Члан 65.

(1) Рачун који снабдевач, односно јавни снабдевач доставља крајњем купцу, поред елемената утврђених Законом, садржи и податке о: шифри купца, идентификационом броју бројила електричне енергије на мерном месту, продатој електричној енергији по тарифама, односно уговореним елементима, вредности тарифа, односно цене по уговореним елементима, односно износу укупне обавезе за испоручену електричну енергију по тарифама, вредности тарифа и року плаћања.

(2) У случају јавног снабдевања и када снабдевач има са крајњим купцем закључен уговор о потпуном снабдевању, јавни снабдевач односно снабдевач је дужан да у рачуну из става 1. овог члана исказе трошкове приступа систему у висини обрачунатој у складу са методологијом за одређивање цене приступа систему на који је објекат прикључен, а на основу података достављених од надлежног оператора система.

(3) У случају када крајњи купац има више уговора о снабдевању за исто мерно место, од којих је један уговор о потпуном снабдевању, снабдевач који обезбеђује потпуно снабдевање је дужан да у рачуну из става 1. овог члана исказе трошкове приступа систему у висини обрачунатој у складу са методологијом за одређивање цене приступа систему на који је објекат прикључен, а на основу података достављених од надлежног оператора система и купца.

(4) Крајњи купац коме се испоставља рачун за испоручену електричну енергију, има право да у року од осам дана од дана пријема рачуна поднесе приговор на испостављени рачун.

(5) Снабдевач, односно јавни снабдевач који је рачун испоставио, дужан је да о приговору одлучи у року осам дана од дана пријема приговора.

(6) У случају испостављања рачуна за приступ систему, одредбе из ст. 4. и 5. овог члана примењују се и на права и обавезе оператора система, односно крајњег купца, снабдевача и јавног снабдевача.

(7) Рок плаћања рачуна утврђује се уговором, с тим да не може бити краћи од осам дана.

(8) Рачун се доставља крајњем купцу на адресу седишта, односно пребивалишта или боравишта, за физичка лица или на другу адресу утврђену уговором о продаји електричне енергије.

XVI. Услови за закључење и садржина уговора о продаји електричне енергије

Члан 66.

(1) Уговор о продаји електричне енергије поред елемената утврђених Законом садржи шифру крајњег купца, идентификациони број бројила електричне енергије на мерном месту и податке о мерном месту и адресу за достављање рачуна.

(2) Уговор из става 1. овог члана закључује се за свако обрачунско мерно место, а може се закључити за више или за сва обрачунска мерна места крајњег купца.

Члан 67.

(1) Уговор о продаји електричне енергије, односно уговор о продаји електричне енергије за јавно снабдевање престаје у случају:

- 1) искључења објекта са система;
- 2) закључења новог уговора између истог купца и снабдевача којим се мењају услови или цене снабдевања;
- 3) истеком периода на који је закључен;
- 4) закључења споразума о раскиду уговора (споразумни раскид);
- 5) отказа, односно раскида од стране снабдевача или купца, због неизвршења уговорних обавеза;
- 6) отказа од стране купца због коришћења права на промену снабдевача;
- 7) смрти купца - физичког лица које нема наследнике, односно престанком купца - правног лица које нема правне следбенике.

(2) У случају да је уговор о продаји електричне енергије закључен за више мерних места истог крајњег купца услед отказа односно искључења са система на једном мерном месту, уговор о продаји електричне енергије престаје само за то мерно место.

(3) Уговор о продаји електричне енергије, по правилу, престаје на дан читавања стања бројила електричне енергије на мерном месту и тај дан је истовремено и дан почетка снабдевања по уговору о продаји електричне енергије по којем се наставља испорука електричне енергије у објекту.

(4) У случају да уговор о продаји електричне енергије, у складу са Законом и овом уредбом престане, а на дан престанка није извршено читавање стања бројила електричне енергије и снабдевање се настави без уговора о продаји електричне енергије, оператор система је дужан да по захтеву снабдевача, односно јавног снабдевача или крајњег купца, или по сазнању о престанку уговора на други начин, изврши обуставу испоруке електричне енергије крајњем купцу.

(5) У случају престанка уговора о продаји из става 1. тачка 1) овог члана, као и у случају из става 4. овог члана, са даном читавања стања бројила електричне енергије престаје и уговор о приступу систему за место примопредаје на којем је објекат искључен са система.

XVII. Прелазне и завршне одредбе

Члан 68.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о условима испоруке електричне енергије ("Службени гласник РС", број 107/05).

Члан 69.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

05 број 110-5874/2013-1

У Београду, 12. јула 2013. године

Влада

Председник,

Ивица Дачић, с.р.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs